Analiżi tal-Iżbalji Ortografiċi fil-Komponimenti tal-Primarja

Studenta:
Julia Bezzina

Tutur:
Dr George Farrugia

1. Daħla

L-ortografija ta' lsienna, matul l-istorja uffiċjali tagħha ta' ftit anqas minn mitt sena, ta' spiss tqieset bħala fattur inkwetanti minn xi wħud. Għadna sal-lum naraw Malti miktub ħażin. Għalhekk, il-mistoqsija tiġi waħedha: il-għaliex, wara dawn is-snin kollha, donna ma nistgħux nieħdu r-ruħ fejn tidħol il-kitba tal-lingwa tagħna stess? Minn dejjem kienet tberren f'moħħi din il-mistoqsija u għalhekk xtaqt li bir-riċerka tiegħi nipprova nitfa' aktar dawl fuq dan il-fenomenu li donnu jrid ikompli jinkwetana.

Fid-daħla għall-ktieb tiegħu, Chetcuti (1982) kiteb hekk: "Ili f'kuntatt mal-istudenti għal iżjed minn erbgħin sena u naf sewwa li l-punt l-iktar dgħajjef tagħhom hu l-ortografija." (p.1). Ir-rapporti li għadhom joħorġu sena wara sena mill-Bordijiet tal-Eżaminaturi kemm tal-Benchmark (li jsir fi tmiem is-sitt sena tal-Primarja kif ukoll tal-MATSEC (fil-livelli ta' sekondarja u postsekondarja), jilmentaw mill-fatt li l-akbar problema tal-istudenti Maltin hija l-ortografija. Minkejja li aħna konxji minn dan kollu u għalkemm l-għalliema qed jagħmlu sforzi kbar biex jitnaqqas dan il-fenomenu inkwetanti, il-problemi donnhom xorta għadhom hemm.

2. L-għan tar-riċerka

Lokalment ftit sibt studji dwar dan l-aspett tal-lingwa u minn dawn, tnejn biss saru fuq studenti tal-primarja. Jien ħassejt li kien għad baqa' vojt li jeħtieġ li jimtela fil-qasam tar-riċerka dwar l-ortografija. Qatt ma kien sar studju dwar l-iżbalji ortografiċi tal-istudenti bejn il-ħames u s-sitt sena tal-primarja. Għalhekk ħsibt li nagħmel tajjeb jekk nipprova nimla dan il-vojt u nittama li, wara l-istudju tiegħi, inkunu f'pożizzjoni aħjar biex nanalizzaw x'inhu jiġri f'dan il-qasam tal-lingwa partikolarment fil-livell primarju. Dan l-istadju ta' riċerka jkun tassew komplut jekk isir ukoll studju tal-iżbalji ortografiċi fl-eżami tal-Benchmark. B'hekk inkunu nistgħu noħorġu b'oġġettivi preċiżi u għodod tat-tagħlim biex minn kmieni l-istudenti tagħna jitħarrġu ħalli jevitaw dawk l-iżbalji li sa minn età bikrija jfixkluhom fil-kitba tal-lingwa tagħhom stess.

B'dan il-għan f'moħħi, għalhekk, ġbart il-materjal kollu li kont neħtieġ għar-riċerka tiegħi. Il-mistoqsijiet fundamentali li ridt inwieġeb kienu tnejn:

i. Liema huma l-iżbalji ortografiċi l-iktar komuni li jokkorru bejn tmiem il-ħames sena u nofs is-sitt sena tal-iskola primarja?
ii. Jeżistu differenzi fl-iżbalji tal-kitba bejn studenti subien u bniet f'dawn il-ftit xhur qabel l-eżami tal-Benchmark?

Bir-riċerka tiegħi ridt nitfa' dawl biex nagħrfu liema żbalji jeħtieġ li jiġu ttrattati aħjar fil-klassijiet f'perjodu importanti ħafna peress li hu l-preludju għall-eżami tal-Benchmark li jsir fl-iskejjel primarji statali kollha u fil-maġġoranza tal-iskejjel primarji fis-settur skolastiku privat. It-tagħrif li joħroġ mir-riċerka tiegħi, għalhekk, għandu jgħin lill-iskejjel, u primarjament lill-għalliema, biex jiffokaw aktar fuq dawk l-iżbalji fil-Malti miktub li jseħħu l-aktar f'dan il-perjodu biex jiġu evitati fil-Benchmark u b'hekk il-livell tal-Malti fil-livell primarju jogħla. Ta' min iżomm quddiem għajnejh li l-istudenti fil-kampjun tiegħi għamlu l-eżami tal-Benchmark f'Mejju-Ġunju 2018. F'dan l-eżami l-marka medja fil-Malti kienet 69%, kemm kemm aktar baxxa minn tal-Ingliż (70%) u 'l isfel sew minn dik tal-Matematika (75%). Din hi statistika inkwetanti, meta tiftakar li l-Malti huwa l-lingwa materna tagħna.

3. Il-lingwa miktuba: l-ikbar sfida

Lokalment, ir-rapport dwar il-Benchmark tal-2017 (p.15) - bħal oħrajn qablu - jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li, skont l-istatistika ppreżentata,

mill-erba' komponenti li fihom ġew assessjati fil-Malti, l-agħar li marru l-istudenti kien fil-kitba.

Il-komponiment huwa taħriġ spontanju li jitlob attenzjoni mill-istudenti biex jiktbu b'Malti tajjeb u biex jittrattaw bil-għaqal is-suġġett li jagħżlu, wara li jfasslu pjan. Il-komponent tal-kitba fl-eżamijiet tal-Malti li jsiru mill-fażi primarja sa dik sekondarja huwa l-uniku wieħed fejn l-istudenti jitilfu l-marki għal żbalji fl-ortografija. F'komponenti oħra li jinvolvu l-kitba, mhux dejjem jitnaqqsu l-marki għal żbalji ortografiċi. Kien proprju għalhekk li jien għażilt il-komponiment għar-riċerka tiegħi.

Filwaqt li dejjem emminna - għax hekk turi b'mod ġenerali r-riċerka - li l-bniet huma aħjar mis-subien fil-produzzjoni miktuba tal-lingwa, naħseb li dejjem ħadnieha bħala stat ta' fatt li l-iżbalji ortografiċi huma kollha l-istess. Imma, fir-realtà, mhux biss teżisti differenza fl-għadd ta' żbalji tal-kitba bejn il-bniet u s-subien, imma jista' jkun ukoll li din id-differenza toħroġ ukoll fil-kwalità tal-iżbalji.

Għalhekk, barra li xtaqt nagħti stampa tal-iżjed żbalji li jokkorru spiss f'dan l-istadju, jien ridt noħroġ ukoll id-differenzi fl-iżbalji ortografiċi l-aktar komuni bejn is-subien u l-bniet. Fit-tagħlim tagħhom fil-klassi, l-għalliema, għalhekk, ikunu jistgħu jagħfsu aktar fuq ċerti aspetti tal-lingwa li l-istudenti subien jafu jsibuhom itqal u għaldaqstant joffrulhom sfida akbar.

4. Ir-raġunijiet għall-metodu tat-tqassim

Fir-riċerka tiegħi, jiena ridt li nibda minn studenti żgħar għax iżjed ma jinqabdu l-iżbalji fil-bidu, iktar inkunu nistgħu nsibu rimedji malajr ħalli l-ħsara ma tippersistix. Kien għalhekk li xtaqt niffoka l-istudju tiegħi fuq perjodu li s'issa qatt ma tpoġġa taħt il-lenti u nagħmel analiżi tal-iżbalji ortografiċi ta' għadd ta' studenti li għandhom bejn disa' snin u ħdax-il sena u li fil-mixja skolastika tagħhom jinsabu bejn it-tmiem tal-ħames sena u nofs is-sitt sena tal-primarja. Għażilt dan iż-żmien partikolari għaliex huwa perjodu ta' madwar erba' xhur (jekk wieħed jaqta' l-vaganzi tas-sajf u tal-Milied) li ħafna jqisuh bħala 'delikat' peress li, ftit taż-żmien wara, dawn l-istudenti jkunu jridu joqogħdu għall-eżami tal-Benchmark li jittieħed b'serjetà u b'impenn mill-iskejjel, l-għalliema, il-ġenituri u l-istudenti.

Il-kampjun tiegħi jikkonsisti f'120 komponiment b'kollox: 60 mill-eżami annwali li jsir fl-aħħar tal-ħames sena u 60 oħra mill-eżami li jsir f'nofs is-sitt sena tal-primarja. Il-komponiment

jingħata punteġġ totali ta' ħmistax-il marka għall-ħames sena u tmintax-il marka għas-sitt sena.

Jien iddeċidejt li nagħżel l-iskritti tiegħi skont is-sess tal-kandidati, kif ukoll il-klassi u l-iskola li jattendu. Il-kampjun hu maqsum indaqs bejn studenti subien u bniet biex, fost l-oħrajn, inkun nista' noħroġ diverġenzi bejn is-sessi fil-ħiliet tal-Malti miktub. Biex il-kampjun ikun jirrifletti sew il-popolazzjoni studenteska ta' din l-età f'Malta u Għawdex u biex ikolli kampjun rappreżentattiv, għażilt komponimenti ta' studenti li, b'mod ugwali, jattendu l-ħames u s-sitt sena fi skejjel primarji minn kulleġġi differenti mxerrdin mal-gżejjer Maltin: min-naħa t'isfel - Ħaż-Żabbar u ż-Żurrieq; min-naħa ta' ġewwa tal-Port il-Kbir - San Ġiljan u San Ġwann; miċ-ċentru - is-Siġġiewi u r-Rabat; min-naħa ta' fuq - in-Naxxar u l-Mellieħa; u minn Għawdex - il-Qala u s-Sannat.

Biex nassigura firxa wiesgħa tal-iżbalji ortografiċi li jagħmlu l-istudenti f'din il-fażi partikolari tal-vjaġġ edukattiv tagħhom u biex il-kampjun ikun jirrappreżenta tassew lill-istudenti f'din l-età, xtaqt li jkolli għad-dispożizzjoni tiegħi kitbiet ta' studenti ta' livelli varji. B'hekk tkun tista' toħroġ stampa ċara tal-abbiltajiet u tad-dgħufijiet ta' dan il-faxx ta' studenti fit-tħaddim tal-kitba bil-Malti.

Wara li kelli f'idejja l-120 komponiment mill-għaxar skejjel differenti, stajt nibda l-ġabra tal-iżbalji. Din saret permezz ta' analiżi bir-reqqa tal-komponiment ta' kull wieħed u waħda mill-120 parteċipant. Kull skritt ġie ċċekkjat darbtejn, u ġieli anke tliet darbiet, speċjalment f'każijiet fejn il-kaligrafija ma kinitx ċara biżżejjed biex tingħaraf u għalhekk diffiċli biex tinqara. Wara li qrajt bir-reqqa kull komponiment u sibt l-iżbalji ortografiċi kollha, qassamt l-iżbalji f'sittax-il kategorija ortografika differenti simili għal dawk li ppreżentat Dimech (2013) fir-riċerka li kienet għamlet fuq il-komponiment ta' studenti li wara li spiċċaw l-iskola sekondarja, għamlu l-eżami tal-Malti taċ-ĊES. F'kull kategorija ortografika, qabbilt dak li sibt jien fost studenti tal-primarja ma' dak li sabet hi fl-analiżi tagħha. B'hekk ħareġ ukoll ċar liema huma l-kategoriji ortografiċi li fihom sar jew ma sarx progress mill-fażi primarja għal dik sekondarja.

Għall-parti investigattiva tar-riċerka, għamilt użu mill-programm 'Statistical Package for the Social Sciences' (SPSS) li normalment jintuża għal riċerka kwantitattiva minħabba l-użu ta' numri u persentaġġi. Dan is-software tar-riċerka kien utli għall-parti fejn ridt niġbor f'persentaġġi l-għadd ta' żbalji differenti li ħadu l-parteċipanti, skont iż-żewġ varjabbli magħżula: is-sess u

l-età. L-SPSS intuża għall-kampjun kollu, jiġifieri għall-120 komponiment li ġew analizzati.

5. X'ħareġ mir-riċerka

L-għan ewlieni tar-riċerka tiegħi kien li nitfa' dawl biex nagħrfu liema żbalji jeħtieġ li jiġu ttrattati aħjar fl-aħħar fażi tal-primarja, qabel l-eżami tal-Benchmark. It-tama tiegħi hi li t-tagħrif li se joħroġ mir-riċerka tiegħi jgħin lill-iskejjel, u primarjament lill-għalliema, biex jiffokaw aktar fuq dawk l-iżbalji fil-Malti miktub li jseħħu l-aktar f'dan il-perjodu biex il-livell tal-Malti fil-livell primarju jogħla.

Tabella 1: L-għadd ta' żbalji fil-kitba, skont is-sess u s-sena, f'kull kategorija

Kategorija	Punt Ortografiku	Subien	Bniet	Total għal kull kategorija	Il-Ħames Sena	Is-Sitt Sena
1	il-konsonanti *h*	45	69	114	38	76
2	Il-konsonanti *għ*	112	119	231	102	129
3	Il-konsonanti doppji	127	138	265	111	154
4	Il-metatesi u konsonanti li jixxiebhu	33	42	75	33	42
5	Il-konsonanti dgħajfin	23	25	48	27	21
6	Id-dijakritiċi	59	51	110	40	70
7	Il-vokali tal-leħen	78	77	152	54	101
8	Il-vokali *ie*	47	60	107	49	58
9	L-artiklu	30	32	62	30	32
10	Tehmiż tal-artiklu mal-partiċelli	36	41	77	35	42
11	Id-*Deċiżjonijiet 1*	36	34	70	29	41
12	L-ittri kapitali	40	19	59	25	34
13	L-aċċent grafiku	25	37	62	20	42
14	L-appostrofu	25	22	47	19	28
15	Kelmiet il-għadd	7	8	15	11	4
16	Żbalji oħra	179	189	368	153	215
Total ta' żbalji		**902**	**963**	**1865**	**776**	**1089**
Perċentwali tat-total		**48%**	**52%**	**100%**	**42%**	**58%**
Total ta' kategoriji li fihom instab għadd akbar ta' żbalji ortografiċi		**2**	**8**		**2**	**13**

Mit-tabella 1 wieħed malajr jieħu idea ċara ta' dak li joħroġ minn dan l-istudju. Jekk neskludu kategorija 16 li tiġbor fiha diversi tipi ta' żbalji li mhumiex fil-kategoriji 1 sa 15, l-aktar tliet kategoriji li fihom żbaljaw l-istudenti kienu, f'din l-ordni: (i) il-konsonanti doppji; (ii) il-konsonanti *għ*; u (iii) il-vokali tal-leħen. Din l-ordni tikkonferma dak li sabet Dimech (2013), bid-differenza li t-tielet l-aktar żball komuni li sabet fl-istudju tagħha seħħ fil-kitba tad-dijakritiċi. Bħal Dimech ukoll, minn din ir-riċerka jirriżulta li l-inqas għadd ta' żbalji ttieħdu fil-kitba ta' kelmiet il-għadd. Minn dan jidher, għalhekk, li l-istess żbalji qed jibqgħu telgħin mil-livell primarju għal dak sekondarju, fatt inkwetanti li nagħmlu sew li nfittxu għala qed iseħħ u x'għandna nagħmlu biex nirrimedjaw.

Mil-lat kwantitattiv, b'kollox instabu 1865 żball ortografiku li minnhom 902 (48%) ħaduhom is-subien filwaqt li 963 (52%) għamluhom il-bniet. Għalkemm din l-istatistika hija pjuttost bilanċjata, il-miżien ixaqleb lejn il-bniet. Kif jidher ukoll mill-għadd ta' żbalji sottolineati fit-tabella 1, mil-lat kwalitattiv, il-bniet għamlu iktar żbalji fil-kitba tagħhom mis-subien fi tmienja mis-sittax-il kategorija filwaqt li s-subien żbaljaw iżjed mill-bniet fi tnejn biss; fis-sitt kategoriji l-oħra kien hemm bilanċ bejn is-subien u l-bniet.

Dan l-eżitu huwa pjuttost kurjuż għax imur kontra t-tendenza ġenerali li toħroġ kemm mil-letteratura internazzjonali kif ukoll minn dik lokali. Din l-analiżi qed tiftħilna għajnejna biex ma nibqgħux aktar noħduha bħala stat ta' fatt li l-bniet huma aħjar mis-subien fil-produzzjoni tal-lingwa miktuba. Ta' min, għalhekk, jistudja aktar fil-fond dan il-fenomenu biex ninvestigaw jekk hemmx fatturi li qabel għandu mnejn ma tajniex kashom biżżejjed iżda li llum il-ġurnata qed iħallu impatt fuq it-tfal tagħna, u forsi b'mod iktar influwenti fuq il-bniet.

Din l-analiżi qiegħda anki titfa' dawl fuq id-differenza fl-iżbalji li saru minn studenti tas-sitt sena meta mqabbla ma' studenti tal-ħames sena. Filwaqt li fil-ħames sena l-istudenti għamlu b'kollox 776 żball (42%), fis-sitt sena l-għadd totali tal-iżbalji tela' drastikament għal 1089 (58%). Barra dan, l-iżbalji mill-ħames għas-sitt sena żdiedu f'xejn inqas minn tlettax-il kategorija filwaqt li naqsu biss fi tnejn mis-sittax-il kategorija ortografika. F'kategorija waħda ġie reġistrat bilanċ bejn is-snin. B'hekk, bħalma ġara fil-varjabbli tas-sess, l-istatistika qiegħda turi - u b'mod iktar qawwi - li minbarra li l-iżbalji fis-sitt sena żdiedu fil-kwantità, żdiedu wkoll fil-kwalità.

Din iż-żieda konsiderevoli fl-għadd ta' żbalji ortografiċi fis-sitt sena

hija inkwetanti meta tikkunsidra li l-istudenti fl-aħħar sena tal-primarja jkunu qegħdin ilestu ruħhom għall-eżami tal-Benchmark. Ir-raġunijiet għala, ftit ġimgħat qabel ma jersqu għal dan l-eżami, l-istudenti - kontra kull mistenni - qed jikkommettu aktar żbalji fil-kitba tagħhom mis-sena ta' qabel, għandhom jiġu mistħarrġa biex naraw x'rimedji għandna nfittxu. Jista' jkun li ż-żieda fit-tensjoni li jista' jġib miegħu dan l-eżami tħalli effett fuq l-istudenti. Barra minn hekk, il-pass forsi ftit mgħaġġel fit-tagħlim fl-ewwel xhur tas-sitt sena qabel ma jsir l-eżami ta' nofs is-sena fi Frar - li jservi wkoll ta' prova għall-Benchmark - seta' wkoll kien fattur li għen biex isiru aktar żbalji. Ta' min jinnota li, mis-sena skolastika 2018-2019, dan l-eżami ta' nofs is-sena tneħħa u b'hekk l-istudenti jistgħu jersqu b'mod iktar rilassat għall-eżami tal-Benchmark. X'riżultat se tħalli din il-miżura, fejn tidħol il-kitba bil-Malti, għad irid jiġi valutat.

L-istatistika li toħroġ minn din ir-riċerka turina li mhux biss hemm differenza fl-ammont iżda anki fit-tipi ta' żbalji li jagħmlu l-bniet u s-subien, kif ukoll bejn studenti fil-ħames u s-sitt sena. Dan, għalhekk, jitlob li l-għalliema jifhmu li jista' jiswa ta' ġid jekk jadottaw strateġiji ta' tagħlim differenti għas-subien u għall-bniet skont it-temi ortografiċi li jkunu qegħdin jittrattaw fil-klassi matul is-sena skolastika. Għaldaqstant nemmen li, minkejja li hemm diversi fatturi li jistgħu jgħinu jew ixekklu t-tagħlim tal-ortografija Maltija fl-iskejjel, it-tip ta' tagħlim li jingħata fil-klassi jibqa' l-aktar fattur determinanti fil-kisba tal-ħiliet lingwistiċi. Ir-rwol tal-għalliema, għalhekk, huwa kruċjali. Huwa fatt ikkonfermat minn diversi studji (Metzler & Woessmann, 2012; Kunter et al., 2013; König & Pflanzl, 2016) li l-għarfien pedagoġiku tal-għalliema jinfluwenza l-prattika fil-klassi u l-kwalità tat-tagħlim li min-naħa tagħhom iħallu effett fuq dak li l-istudenti jitgħallmu. Sikwit tisma' persuni jistqarru li huma jafu sew il-Malti għax fl-iskola primarja u/jew sekondarja kellhom għalliema tajbin. Għalhekk huwa importanti li l-għalliema tal-primarja, b'mod speċjali, ikollhom kmand tajjeb tal-lingwa Maltija. Sfortunatament, f'dan ir-rigward, jeżistu nuqqasijiet li tajjeb li jiġu indirizzati malajr kemm jista' jkun. Qiegħda ssir ħidma biex dawn l-ostakli jingħelbu. Ngħidu aħna, kull sena jsiru korsijiet ta' aġġornament mid-Direttorat għall-Programmi ta' Tagħlim u Assessjar fi ħdan id-Dipartiment tal-Edukazzjoni dwar diffikultajiet fil-kitba tal-Malti mmirati għall-għalliema kemm tal-primarja kif ukoll tas-sekondarja (Ċirkulari DLAP 290/2018 datata 17 ta' Ottubru 2018). Minn dawn il-laqgħat li jien stess attendejt għalihom, mill-mistoqsijiet u mid-diffikultajiet

imressqa malajr tinduna bid-differenza bejn għalliema fil-primarja u dawk fis-sekondarja. Għalhekk, naħseb li wasal iż-żmien li fl-iskejjel primarji tagħna jibda jkollna għalliema speċjalizzati fis-suġġett li jgħallmu, bħalma għandna f'dawk sekondarji. Hawn xi skejjel statali li ftit ilu adottaw din is-sistema u ta' min, minn hawn u ftit snin oħra, issir riċerka biex tanalizza jekk dan hux qed iħalli l-frott mixtieq fejn tidħol il-kitba tal-Malti.

Barra minn hekk, iżda, fl-iskola u fil-klassi jeħtieġ li jinħoloq ambjent ta' tagħlim fejn l-għalliema jiffaċilitaw il-possibilità li l-istudenti tagħhom jispellu u jiktbu l-kliem b'mod korrett. Għandha ssir enfasi akbar fuq strateġiji kif jistgħu jispellu u jiktbu tajjeb. Għal dan il-għan, l-Aġenzija Nazzjonali tal-Litteriżmu fi ħdan id-Direttorat għall-Programmi ta' Tagħlim u Assessjar tgħin lill-iskejjel biex iħeġġu lill-istudenti jispellu u jiktbu aħjar bil-Malti. Fost diversi inizjattivi biex tgħin lill-istudenti fil-klassijiet tal-primarja jtejbu l-kitba tagħhom bil-Malti, din l-aġenzija toffri lill-iskejjel primarji attività divertenti ta' spellija bl-isem 'Spellili' għal studenti tal-aħħar tliet snin tal-primarja (Ċirkulari DLAP 367/2018 datata 27 ta' Novembru 2018).

Apparti l-għajnuna barra mill-iskola, fil-klassi l-għalliema għandhom jieħdu inizjattivi personali biex jgħollu l-livell tal-Malti miktub mill-istudenti tagħhom. Hekk, ngħidu aħna, għandhom jesebixxu posters fejn l-istudenti jaraw kontinwament kliem li jindunaw li l-istudenti tagħhom qegħdin jiżbaljaw ta' spiss jew li jużaw regolarment fil-kitba, bl-għajnuna ta' mudelli fejn hu possibbli. Dan għandu jsir wara li t-tema partikolari tiġi mgħallma tajjeb u pprattikata sew bil-kitba fil-klassi, naturalment skont l-età tal-istudenti.

It-tabella 2 tagħti lill-għalliema idea iktar preċiża ta' liema huma, f'kull kategorija, l-iżbalji speċifiċi l-iżjed komuni li joħorġu mill-analiżi ta' dan l-istudju. B'hekk huma jkunu jistgħu jieħdu l-miżuri biex dawn l-iżbalji jitnaqqsu.

Tabella 2: L-iktar żbalji frekwenti tal-kitba f'kull kategorija ortografika

Kategorija	Punt Ortografiku	L-iktar sottokategorija li fiha ttieħdu żbalji	Persentaġġ (fil-kategorija)
1	Il-konsonanti *h*	In-nuqqas ta' *h* f'verbi u f'verbi mehmużin mal-pronomi	44.7%
2	Il-konsonanti *għ*	Il-kitba nieqsa u/jew żejda tal-*għ*	59.3%
3	Il-konsonanti doppji	Il-kitba nieqsa u żejda tal-konsonanti fil-verbi	49.8%
4	Il-metatesi u konsonanti li jixxiebhu	Il-metatesi	28.0%
5	Il-konsonanti dgħajfin	Il-kitba żbaljata tal-*i/u* minflok *j/w*	43.8%
6	Id-dijakritiċi	Il-kitba ta' *g* minflok *ġ*	31.8%
7	Il-vokali tal-leħen	Żieda ta' vokali tal-leħen fl-artiklu wara kelma li tispiċċa bil-vokali	57.4%
8	Il-vokali *ie*	Il-kitba tal-*ie* minflok *i* u viċiversa fi kliem li mhumiex verbi jew fin-negattiv	79.4%
9	L-artiklu	In-nuqqas tas-sing fl-artiklu	62.9%
10	Tehmiż tal-artiklu mal-partiċelli	Il-kitba nieqsa u żejda tal-*l* tal-artiklu mal-partiċella	53.2%
11	Id-*Deċiżjonijiet 1*	L-użu tal-kelma *x'ħin* minflok *xħin* u viċiversa	47.1%
12	L-ittri kapitali	Nuqqas ta' ittri kapitali fil-bidu tas-sentenza	45.8%
13	L-aċċent grafiku	L-użu tal-aċċent minflok l-appostrofu	58.1%
14	L-appostrofu	Il-partiċelli *ma' / ta'* bla apostrofu	51.1%
15	Kelmiet il-għadd	In-numri *tliet/ tlett/ tlitt; erba' / erbgħa; seba' / sebgħa; disa' / disgħa*	40.0%
16	Żbalji oħra	Żbalji individwali	39.4%

L-għalliema jagħmlu sew jekk jgħallmu lill-istudenti tagħhom biex, individwalment, jagħmlu lista tal-iktar kliem li jfixkilhom huma u jiktbu bil-Malti. Wara jistgħu jiddiskutuhom flimkien ma' sħabhom, taħt il-gwida tal-għalliem/a. L-isfida tagħhom tkun li, minn kitba għal oħra, inaqqsu l-iktar tliet tipi ta' żbalji li normalment jieħdu huma u jiktbu. Meta ma jikkommettux aktar dawn l-iżbalji, jgħaddu biex jiffokaw fuq tlieta oħra biex b'hekk, bil-mod il-mod, jibdew jonqsu l-iżbalji u l-livell tal-ortografija tal-istudenti jibda jogħla. Dan jitlob impenn kbir mill-għalliema. Imma s-sodisfazzjon li jieħdu meta jaraw progress fil-kitba jkun kbir, kemm għalihom kif ukoll għall-istudenti tagħhom.

Tajjeb ukoll li t-tfal ikollhom aktar aċċess għall-qari ta' kotba bil-Malti fl-iskola. Importanti, iżda, li dawn il-kotba jkollhom Malti aġġornat għax ma jagħmilx sens li fil-ktieb jaraw kliem bħal *ta' l-isqof, priedka* u *rkobba* meta mbagħad, fil-klassi, ngħallmuhom biex jiktbu *tal-isqof, prietka* u *rkoppa*. Barra mill-klassi, l-użu ta' siti soċjali u elettroniċi bħal 'Kelma Kelma', jista' jgħin lill-istudenti jieħdu gost jitgħallmu jiktbu tajjeb bil-Malti. Iżda neħtieġu iżjed siti elettroniċi għat-tfal, sa minn età bikrija, ibbażati l-aktar fuq il-logħob, li jistgħu jgħinuhom jiktbu aħjar bil-Malti.

6. Nixtieq li…

Din ir-riċerka tiegħi hija l-iżjed ħolqa reċenti minn diversi ħoloq li jiffurmaw katina ta' xogħlijiet dwar l-iżbalji ortografiċi fil-Malti. Ix-xewqa tiegħi hi li aktar studenti universitarji jkomplu jfittxu u jistudjaw aktar dwar kif nistgħu ngħinu 'l-istudenti fl-iskejjel tagħna jiktbu Malti aħjar. Nawgura li l-eżitu ta' din ir-riċerka ma jispiċċax fuq l-ixkafef iżda jasal għand l-għalliema biex tassew jagħti l-frott mixtieq. B'hekk biss ikolli s-sodisfazzjon li r-riċerka tiegħi tkun tat sehem biex l-imħabba għal ilsienna u l-għarfien dwar kif għandu jinkiteb jikbru fost il-poplu tagħna, b'mod speċjali fit-tfal.

7. Biblijografija

Chetcuti, Ġ. (1982). *Tgħallem il-Malti f'20 Lezzjoni: Taħriġ prattiku ta' ortografija u ta' grammatika fil-livell tal-Matrikola Avanzata*. Interprint Limited, Malta.

Dimech, D. *Analiżi tal-iżbalji ortografiċi li saru fl-eżami tal-Matrikola tal-Malti fl-2011*. Teżi għall-grad ta' B.A. (Unuri) fil-Malti. L-Università ta' Malta, 2012-2013.

König, J. & Pflanzl, B. (2016). "Is teacher knowledge associated with performance? On the relationship between teachers' general pedagogical knowledge and instructional quality."Eur. J. Teach. Educ. 39, 419-436.

Kunter, M., Klusmann, U., Baumert, J., Richter, D., Voss, T., & Hachfeld, A. (2013). "Professional competence of teachers: Effects on instructional quality and student development." *Journal of Educ. Psychology. 105(3), 805-820.*

Metzler, J., & Woessmann, L. (2012). "The impact of teacher subject knowledge on student achievement: Evidence from within-teacher within-student variation." *Journal of Development Economics, November 99(2), 486-496.*

Ministry for Education & Employment. *End of Primary Benchmark 2017 - Report*. Educational Assessment Unit. Directorate for Learning and Assessment Programmes, October 2017.